

ZANOLETTI ÁDÁM

VOLT EGYSZER EGY GYERMEKSZÍNJÁTSZÓ CSOPORT A CSILLAG-SZÓRÓ 25 ÉVE

A Csillag-szóró Gyermekszíniárszó Csoportot Köteles Judit, Bodonyi András, Bélik Erzsébet és Bodonyi Andrásné hívta életre negyedszázada az ipolysági Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolában, a mai Pongrácz Lajos Alapiskolában. A névadó Bodonyi András volt, aki egy korábbi önálló műsorának címével ajándékozta meg a csoportot. A Csillag-szóró metaforikus név: a csillagok a szlovákiai magyar költők gyermekversei, melyeket a színjátszó gyerekek szétszórónak a nagyvilágban, hogy megörvendeztessék közönségüket. A csoport tevékenységét kezdettől fogva támogatta Lendvay Tibor igazgató. Már az első év nivódíjat hozott a szlovákiai magyar bábosok és gyermekszíniárszók országos versenyén, a Duna Menti Tavaszon, ez lelkesítette a gyerekeket a további időszakban. A következő évadban N. Tóth Anikó is bekapcsolódott a Csillag-szóró munkájába. 1994-től Köteles Judit és N. Tóth Anikó vezette a csoportot, az utóbbi rendező 1995 szeptemberétől munkahelyi változás miatt több évig vendégrendezőként és dramaturgként segített. Bizonyos előadások színpadra állításában Forgács Miklós rendező is közreműködött. Köteles Judit nyugdíjazása után is folytatta a csillag-szórózást. Majd egy évig Lendvay Gabriella vette át a vezetést, aki a Csillag-szóró első generációjának tagja volt. Két évnyi szünet után 2008 szeptemberében Köteles Judit és N. Tóth Anikó újraindította a csoportot.

A jó gyermekelőadáshoz nemcsak tehetséges gyerekek, hanem felkészült vezetők is kellenek. Köteles Judit és N. Tóth Anikó kezdettől fogva tudatában volt annak, hogy elengedhetetlen a folyamatos szakmai képzés, ezért rendezői tanfolyamokon vettek részt

Zsámbékon, Dunaszerdahelyen, Biatorbágyon és Nagykovácsiban, melyeken kiváló hazai és magyarországi szakemberektől sajátították el a rendezés alapjait, a színészvezetést, a drámapedagógiai módszereket, a beszédtechnikát. Az utóbbi években rendszeresen látogatták a Magyar Drámapedagógiai Társaság Színházi lecke elnevezésű workshopjait.

A Csillag-szóró legfontosabb színpadi műfaja, sőt védjegye a szerkesztett játék lett. Előadásaihoz a szlovákiai magyar szerzők versein túl más kortárs magyar (és svéd) költők verseiből válogattak a vezetők, de arra is volt példa, hogy mesét dolgoztak fel. Az utóbbi négy évad előadásainak – Gasztrosztár, Álom-album, Titok-tár, Ki vagyok én? – szövegét N. Tóth Anikó írta a gyerekekkel folytatott beszélgetések és drámajátékok alapján. Egyedi, senki másra nem jellemző forgatókönyvek születtek, melyeket több alkalommal külön-díjjal értékelték a fesztiválokon.

A csillag-szórós műsorokban kiemelkedő szerepe van a zenének. A házi szerző kezdetben Bodonyi András volt, majd Béres Gábor írta a betétdalokat. Általában egész kis zenekar áll össze egy-egy darabhoz – természetesen csillag-szórós gyerekekből, akik az utóbbi időben maguk is hozzájárulnak a színpadi zeneszerzéshez: Béres Anilla dallamokat, Straňák Zoltán kísérezőzenét komponál.

A Csillag-szóró egyszerű, ám ötletes kellékekkel dolgozik, elkészítésükben kezdettől fogva sokat segítettek a családtagok, anyukák, nagymamák, két nevet mindenképpen ki kell emelni: Ványi Zsuzsanna és Oroszlány Zita igazi lelkes és kreatív jelmeztervezővé vált.

A heti próbákon kívül két- vagy háromnapos alkotótáborban teremtettek feltételeket az előadások aprólékos kidolgozásához. Kezdetben Gyűgyön, később a palásti Ivánka-kastélyban nemcsak kemény próbák folytak, hanem a csoport tagjai jobban megismerhették egymást, miközben észrevétlenül kialakult a csapatszellem.

A Csillag-szóró műsorairól minden évadban színlap és plakát készült. Németh Ilona képzőművész jóvoltából logóval is rendelkezik. Oroszlány Zita zászlót varrt a csapatnak. Az előadásokat videofelvételek őrzik. A csoport tevékenysége nyomon követhető a sajtóban.

A Csillag-szóró a legkülönbözőbb helyszíneken és színpadi terekben tartja az előadásait: jól érzi magát kicsi falu és nagyváros művelődési házában, iskolai tornateremben, szabadtéri színpadon vagy tanteremben egyaránt, de nem veszik el közsínházi nagyszínpadon sem; alázattal játszik kis lélekszámú közönségnek, de nem riad meg a telt háztól sem. Leggyakrabban Ipolyságon lép fel: iskolai esztrád- és anyák napi műsoron, több alkalommal szerepelt a Honti Kulturális Napok programjában, a Csema-dok szervezte Pünkösdi műsorban, a Szondi György Gimnázium Művészeti napján, rendszeres részvevője az Ipoly Menti Találkozások gyermekprogramjának. Négyyszer kapott meghívást a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetébe, ahol a Dramatikus játékok napja elnevezésű módszertani műhely keretében nemcsak szórakoztatta a tanárjelölteket, egyetemi oktatókat és a meghívott gyerekközönséget, hanem a csillag-szórós gyerekek és rendezők bevezették őket a műsorkészítés titkaiba is.

A csoport vezetői és mindenkor tagjai fontosnak tartják a megmérettetést a különböző színjátszó fesztiválokon, versenyeken, ahol sokat tanulnak nemcsak a zsűri szakmai értékeléseiből, hanem a többi csoporttól is. Fontos színjátszós eseménynek tartják itthon a Duna Menti Tavaszt, Magyarországon pedig kétszer neveztek be a Weöres Sándor Országos Gyermekszínjátszó Találkozóra.

A Csillag-szóró két alkalommal volt házigazdája Ipolyságon a Ságaforgó Regionális Gyermekszínjátszó Fesztiválnak, melynek célja az volt, hogy bemutatkozhassanak a régióból meghívott színjátszócsoporthoz, a kulturális központoktól távol élő ipolysági gyermek- és középiskolás közönség számára pedig lehetővé tegye a saját korosztálya által játszott előadások megtekintését, a színházi nevelést. Az előadásokat zsűri kísérte figyelemmel, melynek tagjai szakmai beszélgetésen osztották meg a csoportvezetőkkel észrevételeiket, tanácsaikkal pedig segítettek a csoportok további munkáját.

A csillag-szórósok vendégszereplésüket többször budapesti színházlátogatással kötétték össze. A színházi élmény alkalmat adott esztétikai érzéjük fejlesztésére, a darabok aprólékos elemzése révén kritikai gondolkodásuk formálására.

SIKERES ÉVADOT ZÁRT A CSILLAG-SZÓRÓ AZ IDÉN IS

A kamasz identitást körüljáró Ki vagyok én? c. műsor előkészítése az őszi-téli hónapokban zajlott önismereti tréninggel és improvizációs játékokkal. A szövegkönyv ezek tapasztalatából állt össze. Az előadás vázlatát a csillag-szórósok március elején a palásti

Ivánka-kastélyban tartott kétnapos alkotótáborban szerkesztették meg. A bemutatóra Nyitrán, a Konstantin Filozófus Egyetemen került sor április 20-án, a Dramatikus játékok napja elnevezésű élményműhely keretében. Két nappal később a Csillag-szóró megmérettetett a Weöres Sándor Országos Színjátszó Találkozó megyei fordulóján, Balassagyarmaton, ahol aranyérmes besorolást kapott. Április 25-én a magasra értékelt műsorból ízelítőt láthatott az ipolysági közönség, amikor a Csillag-szóró átvette Ipolyság Város Díját kulturális tevékenységéért és a város jó hírének terjesztéséért idehaza és külföldön. Május 12-én Muzslán szerepelt a csapat a Duna Menti Tavasz regionális válogatóján, ahol a zsűri továbbjutásra javasolta. A következő napon a WSO regionális döntőjében lépett színpadra Balassagyarmaton, teljesítménye alapján meghívást kapott az országos találkozóra, Pécsre. Május 18-án a csoport látogatást tett a Bajor Gizi Színészmuzeumban, Budapesten, valamint megtekintette a Budapest Bábszínházban a Janne Teller világhírű regénye alapján készült Semmi c. előadást. Május 20-án került sor a Ki vagyok én? ipolysági premierjére; az Ipoly Menti Találkozások gyermek-programjaként a Csillag-szóró ezúttal is nagyszámú közönséget vonzott, zsúfolásig telt a zsinagóga. Május 30. és június 2. között a csoport a Duna Menti Tavasz fesztiválon vett részt Dunaszerdahelyen, megismételve a tavalyi eredményt: gyémántérmes minősítést szerzett, kivívt a gyerekzsűri díját, valamint egy dramaturgiai különdíjat is kiérdemelt, egyik rendezője, N.Tóth Anikó pedig megkapta a Duna Menti Tavasz életműdíját, a Dusz

István-díjat. Ezenfelül a csoport úgy, mint tavaly, ismét meghívást kapott a Fesztiválgyőztesek Fesztiváljára, Budapestre. Június 9-én a pécsi Bóbita Bábszínházban tapsolhatott a WSO népes közönsége a csoportnak. A Csillag-szóró egyetlen szlovákiai magyar gyermekszínjátszó csoportként került be a 25 legjobb csapat közé. Mind a neves színházi szakemberekből álló zsűri, mind a gyerekzsűri nagy elismeréssel nyilatkozott az előadásról. Az országos gála mindkét napjának programja, hangulata, a Zsolnay-negyed gyönyörű környezete maradandó élményt jelentett a csillag-szórósoknak. De még június utolsó hetében sem pihentek a gyermekszínesek: 27-én felléptek az ipolysági Szondy György Gimnázium Művészetnapján, ahová meghívást kaptak a Pongrácz Lajos Alapiskola kilencedikes tanulói is. A nagy tapsot kiváltó előadás után a csoport megtartotta hagyományos évadzáróját, mely ezúttal 25 éves működésének értékelését is jelentette. A csoport rendezője, Köteles Judit és N. Tóth Anikó kitért a Csillag-szóró nagy utazásának legfontosabb állomásaira. Az ünnepségen jelen voltak azok a segítők is, akik hozzájárultak a Csillag-szóró tevékenységének biztosításához. A jubileumra megjelent egy emlékfüzet is.

A Csillag-szóró tehát egy többéves színházi és pedagógiai projekt, mely biztos fellépést, gondolkodásbeli önállóságot, a kreatív energiák felszabadítását garantálja tagjainak. A csillag-szórós gyerekek jól érzik magukat egymás társaságában: a próbák és az előadások tanulást és szórakozást jelentenek számukra, a kitartó csapatmunka eredménye pedig a számtalan sikeres fellépés, elismerő vélemény és díj.